

На основу чл. 4.2 и 4.8. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) и члана 33. Методологије за израду тарифа за услуге дистрибуције електричне енергије у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 89/11 и 90/14), рјешавајући по захтјеву Јавног предузећа за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко, број 03-02873/21 од 4. октобра 2021. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 15. децембра 2021. године, донијета је

ОДЛУКА

О ТАРИФАМА ЗА УСЛУГЕ ДИСТРИБУЦИЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком утврђују се тарифе, односно цијене дистрибуције електричне енергије изражене кроз тарифне ставове, који служе за обрачун и наплату услуга дистрибуције електричне енергије од купаца електричне енергије у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Потребни годишњи приход)

Јавном предузећу за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко (у даљњем тексту: Комунално Брчко) за дјелатност дистрибуције електричне енергије одређује се потребни годишњи приход у износу од 13.681.368 КМ.

Члан 3.

(Тарифни ставови)

Тарифни ставови за услуге дистрибуције електричне енергије за купце у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине су сљедећи:

Опис			Тарифни ставови за услуге дистрибуције електричне енергије*					
			Обрачунска снага		Активна електрична енергија		Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија	
Категорије потрошње и групе купаца		Јединица мјере Сезона	КМ/kW/мјесец		фенинга/kWh		фенинга/kvarh	
Назив категорије	Назив групе	Доба дана	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)
35 kV		ВТ	2,69		0,73		2,40	
		МТ			0,37			
10 kV		ВТ	6,81		1,57		3,02	
		МТ			0,78			
0,4 kV – јавна расвјета		СТ			6,16			
0,4 kV – остала потрошња	1 ТГ	ВТ	11,50		2,22		4,19	
		МТ			1,11			
	2 ТГ	СТ	3,41	2,62	4,31	3,31	4,30	3,31
		ВТ			7,67	5,90		
	МТ			3,84	2,95			
	1 ТГ	СТ	1,95	1,50	4,18	3,22		

0,4 kV – домаћинства	2 ТГ	ВТ			5,57	4,29		
		МТ			2,79	2,14		

*Тарифни ставови не садрже износ пореза на додату вриједност.

Члан 4. **(Обрачунска снага)**

Обрачунска снага износи 5 kW за тарифне групе купаца из категорија потрошње на 0,4 kV код којих се обрачунска снага не утврђује мјерењем (2. и 3. тарифна група из категорије остала потрошња, 1. и 2. тарифна група из категорије домаћинства).

Члан 5. **(Тарифни ставови према сезонама и добу дана)**

- (1) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према сезони, и то:
 - а) у вишој сезони (ВС) од 1. октобра до 31. марта,
 - б) у нижој сезони (НС) од 1. априла до 30. септембра.
- (2) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
 - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 6 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 7 до 23 сата током љетног рачунања времена,
 - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 22 до 6 сати током зимског рачунања времена, односно од 23 до 7 сати током љетног рачунања времена.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, за категорију потрошње домаћинства тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
 - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 7 до 13 сати и од 16 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 8 до 14 сати и од 17 до 23 сата током љетног рачунања времена,
 - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 13 до 16 сати и од 22 до 7 сати током зимског рачунања времена, односно од 14 до 17 сати и од 23 до 8 сати током љетног рачунања времена, те недјељом.

Члан 6. **(Обавеза објаве тарифних ставова)**

Комунално Брчко дужно је на одговарајући начин објавити тарифне ставове и релевантне одредбе ове одлуке, те их учинити доступним свим купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 7. **(Завршне одредбе)**

- (1) Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од 1. јануара 2022. године.
- (2) Диспозитив Одлуке објављује се у “Службеном гласнику БиХ” и службеном гласилу Брчко Дистрикта БиХ.

Образложење

Сходно Одлуци о оснивању јавног предузећа “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, бр. 20/07, 21/07, 24/08 и 33/09), Комунално Брчко дужно је омогућити дистрибуцију електричне енергије, те вршити снабдијевање корисника система и купаца електричном енергијом на свом подручју дјеловања.

У складу са чланом 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11, у даљњем тексту: Закон о преносу) и чланом 10. Закона о електричној енергији (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, број 27/21), за обављање ових активности Комунално Брчко је било дужно прибавити лиценцу Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљњем тексту: ДЕРК), а према условима, критеријумима и процедурама које одреди ДЕРК.

Комунално Брчко је власник лиценце за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ, регистарски број 05-28-12-216-19/20, издате Одлуком ДЕРК-а, 7. октобра 2020. године (“Службени гласник БиХ”, број 67/20) и лиценце за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине, регистарски број 05-28-12-223-16/17, издате Одлуком ДЕРК-а, 11. октобра 2017. године (“Службени гласник БиХ”, број 75/17).

Тарифе за услуге производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у Брчко Дистрикту БиХ, сагласно напријед поменутиим законима, регулише и одобрава ДЕРК.

Комунално Брчко је 4. октобра 2021. године дописом број 03-02873/21, упутило ДЕРК-у Захтјев за покретање тарифног поступка за услуге дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту БиХ.

ДЕРК је 13. октобра 2021. године донио Закључак о покретању поступка одређивања тарифних ставова за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифних ставова за снабдијевање у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту БиХ, број 04-28-5-264-6/21.

Тарифни поступак је спроведен у складу са правилима ДЕРК-а. Обавјештење за јавност у поступку одређивања тарифа, које садржи информације о начину стицања статуса умјешача и одржавању формалне јавне расправе, објављено је 15. октобра 2021. године. У поступку није било субјеката заинтересованих за добивање статуса умјешача. Припремна расправа одржана је 4. новембра 2021. године путем интернет платформе, а формална јавна расправа 10. новембра 2021. године у Брчком. Извјештај водитеља поступка достављен је подносиоцу захтјева 30. новембра 2021. године, који је својим обраћањем 7. децембра 2021. године саопштио да нема коментара нити примједби на достављени Извјештај водитеља поступка.

Разматрање поднесеног захтјева кроз поступак одобравања тарифа, у највећој могућој мјери мора испоштовати основна начела која прописују да ће тарифе бити праведне и разумне, равноправне, засноване на објективним критеријумима и оправданим трошковима и одређене на транспарентан начин. Регулисани субјект дужан је доказати да предложена тарифа испуњава захтјеве из закона БиХ и правила и прописа ДЕРК-а.

На пословање регулисаног субјекта у 2021. години битно су утицала два фактора: повећање трошка набавке електричне енергије који представља доминантан трошак са учешћем од преко 77% у укупним трошковима пословања са електричном енергијом и пораст потрошње крајњих купаца од око 3,5% у односу на 2019. годину (годину почетка пандемије болести COVID-19). Комунално Брчко има потписан Уговор о набавци и испоруци електричне енергије за потребе конзума у Брчко Дистрикту БиХ за 2021. и 2022. годину. Уговорена набавна цијена електричне енергије за 2022. годину износи 10,8855 фенинга/kWh, која укључује трошкове по основу плаћања тарифе за услуге преноса, тарифе за рад независног оператора система, тарифе за системску услугу и трошкове балансирања. Потписивањем двогодишњег уговора, Комунално Брчко је

постигло цијену набавке за 2022. годину на приближно истом нивоу као и за 2021. годину.

У табели 1. дати су подаци за дјелатност дистрибуције електричне енергије, и то одобрени трошкови за 2018, 2019. и 2020. годину, процијењени трошкови за 2021. годину, планирани трошкови за 2022. годину, те износ одобрених трошкова за 2022. годину.

Табела 1.

	ДИСТРИБУЦИЈА Врста трошкова	2018. и 2019. Одобрено по (КМ)	2020. Одобрено (КМ)	2021. Процјена (КМ)	2022. Захтјев (КМ)	2022. Одобрено (КМ)
1.	Материјални трошкови	1.260.000	1.230.000	950.000	1.360.000	1.158.000
2.	Трошкови услуга	460.000	450.000	250.000	450.000	400.000
3.	Трошкови радне снаге	4.300.000	4.400.000	4.604.000	4.700.000	4.532.000
4.	Амортизација	664.845	857.347	800.000	850.000	825.000
5.	Нематеријални трошкови	263.000	263.000	253.000	265.000	187.000
6.	Остали расходи	60.000	65.000	125.000	120.000	120.000
7.	Трошкови камата и остали финансијски трошкови	50.000	80.000	65.000	80.000	65.000
8.	Регулаторна накнада	61.000	70.000	79.000	78.000	78.000
A	Укупни трошкови и расходи	7.118.845	7.415.347	7.126.000	7.903.000	7.365.000
B	Остали приходи (донирана средства и комерцијалне услуге)		300.305			250.000
	Потребан приход (A-B)	7.118.845	7.115.042	7.126.000	7.903.000	7.115.000

Комунално Брчко је у свом захтјеву затражило повећање дистрибутивне мрежарине од 6,75% за све категорије купаца. Оперативне и капиталне трошкове дјелатности дистрибуције за 2022. годину, Комунално Брчко је планирало у износу од 7.903.000 КМ, што је за 11% више од одобреног износа у претходном тарифном поступку.

Комисија усмјерава своја разматрања на све елементе у трошковној структури које је истицао подносилац захтјева, анализу трошкова и прихода изложени у Извјештају водитеља поступка, чињеници да није било коментара подносиоца захтјева током цијелог поступка, те цјеловитом опсервацијом одлучује о поднијетом захтјеву. Трагом такве обавезе, Комисија излаже своја сљедећа становишта:

Код одређивања *трошкова материјала*, Комисија сматра разумним одобрити трошкове материјала у 2022. години у висини од 1.158.000 КМ, што представља усклађивање вриједности овог трошка са актуелним вриједностима које су реализоване током 2021. године.

Мада су *Трошкови услуга* планирани у вриједности од 450.000 КМ, примјетно је да су значајно смањени у 2021. години. Комунално Брчко је у свом одговору на формалној јавној расправи, образложило свој захтјев планом да одређене услуге изврше екстерни добављачи, повећаним трошковима телекомуникационих услуга за потребе АММ система и његово проширење у апликативном дијелу те за трошкове текућег одржавања апликативних софтвера. Комисија сматра да је износ овог трошка потребно прилагодити на нижу вриједност од одобрене из предходног тарифног поступка, те га одобрава у вриједности од 400.000 КМ.

На позицији *трошкова радне снаге* за дјелатност дистрибуције електричне енергије у 2022. години, Комунално Брчко је захтјевало износ од 4.700.000 КМ. У одговору на питање са јавне расправе, појашњено је да је у Плану пословања за 2022. годину планирано попуњавање упражњених позиција у складу са систематизацијом радних мјеста. Комисија и овај пут подвлачи да питање висине трошка радне снаге превасходно зависи од ефикасне алокације административног особља који се повезују са пословима дистрибуције електричном енергијом у ЈП Комунално Брчко. Комисија на позицији трошкова радне снаге за 2022. годину одобрава износ од 4.532.000 КМ, што је 3% више у односу на одобрено из предходног тарифног поступка и сматра да се овим повећањем

оставља довољно простора регулисаном субјекту да планира трошкове плата и осталих примања запослених у дјелатности дистрибуције у складу са одговарајућом систематизацијом радних мјеста.

Комунално Брчко је затражило одобрење *трошка амортизације* за 2022. годину у износу од 850.000 КМ као резултат обрачуна амортизације на средства која користи и средства која планира набавити. Будући да Скупштина Брчко Дистрикта БиХ није усвојила План инвестиција за 2022. годину, Комисија изражава сумњу да ће, због дужине трајања тендерских процедура, све планиране инвестиције када се одобре теретити амортизацију од почетка 2022. године. Стога, одобрава укупну суму трошка амортизације за 2022. годину у вриједности од 825.000 КМ.

Увидом у категорију *нематеријални трошкови* из претходног периода, видљиво је да су исти у великој мјери константни. У плану за 2022. годину Комунално Брчко истиче да ће цијена банкарске гаранције за набавку електричне енергије бити повећана. Комисија одобрава овај трошак у вриједности од 187.000 КМ што је уједно и захтијевана вриједност, ако се из ове категорије трошкова искључи регулаторна накнада, која се у овој Одлуци посебно приказује, а регулисани субјект га књижи на овој позицији.

Повећање трошка групе *остали расходи*, Комунално Брчко је образложило повећањем трошкова судских поступка по пресудама, накнаде штете услед кварова на уређајима, расхода по основу рефундације боловања и сл. Такође, значајан износ спорних потраживања по препоруци Канцеларије за ревизију ће након процјене наплативости потраживања, бити планиран за индиректан отпис. Будући да је ову трошковну позицију тешко прецизно планирати, Комисија сматра да је разумно одобрити износ од 120.000 КМ, што је уједно и планирани износ Комуналног Брчко за 2022. годину.

Трошак камата и остали финансијски трошкови: Комисија сматра значајним да Комунално Брчко редовно измирују своје обавезе, те да у претходне двије године није било плаћања камата за кашњење у плаћању рачуна за набавку електричне енергије. Такође, будући да Комунално Брчко планира узети нови кредит крајем 2022. године којим би финансирало набавку опреме и машина, Комисија одобрава *трошак камата и остале финансијске трошкове* у износу од 65.000 КМ, што је уједно и процјена вриједности текуће године.

Подносиоцу захтјева се као оправдани трошак признаје износ од 78.000 КМ по основу обавезе плаћања регулаторне накнаде прописане Одлуком о утврђивању регулаторне накнаде за 2022. годину ("Службени гласник БиХ", број 58/21).

Остали приходи: Комунално Брчко у склопу свог пословања остварује значајне приходе по основу активности које су везане за дјелатност дистрибуције и снабдијевања: прикључци на мрежу, повећање прикључне снаге, издавање сагласности, услуге грађанима итд. Будући да се услуге одржавања јавне расвјете и услуге грађанима у Брчко Дистрикту БиХ могу сматрати услугама које се обављају на комерцијалној основи, Комисија сматра оправданим да се укупни оперативни и капитални трошкови дистрибуције умање за вриједност од 250.000 КМ.

Сагледавајући достављену документацију и одговоре изнијете на формалној јавној расправи, те накнадно достављена образложења везана за амортизацију на донирана средства, Комисија у потпуности прихвата аргументацију водитеља поступка при одређивању износа појединих трошкова датих у табели 1, те одобрава износ од 7.115.000 КМ у сврху сервисирања оперативних и капиталних трошкова дјелатности дистрибуције за 2022. годину.

Сви тарифни ставови доносе се у складу са Методологијом за израду тарифа за услуге дистрибуције електричне енергије у Брчко Дистрикту БиХ (“Службени гласник БиХ”, бр. 89/11 и 90/14, у даљњем тексту: Методологија).

У циљу одређивања дистрибутивне мрежарине, односно тарифних ставова за услуге дистрибуције електричне енергије у Брчко Дистрикту БиХ, поред оперативних и капиталних трошкова, потребно је одредити и остале трошкове који су саставни дио укупних трошкова дистрибутивне дјелатности (тзв. пренесени трошкови који укључују: *трошак дистрибутивних губитака, трошкове преносног система, трошкове рада независног оператора система, те трошкове по основу тарифе за системску услугу*).

Трошак дистрибутивних губитака електричне енергије утврђује се на основу набавне цијене електричне енергије која у себи не садржи пренесене трошкове (тарифа за услуге преноса, тарифа за рад *независног оператора система*, тарифа за системску услугу) и одобрене количине електричне енергије за покривање губитака. Калкулацијска цијена за израчун трошка покривања губитака у дистрибутивном систему износи 9,4467 фенинга/kWh, узимајући у обзир уговорену набавну цијену електричне енергије за 2022. годину од 10,8855 фенинга/kWh, умањену за пренесене трошкове. У складу са чланом 12. став (3) Методологије, ДЕРК одобрава оправдану стопу, односно проценат губитака у дистрибутивном систему. Остварени губици у 2020. години износили су 10,65% од укупне набављене енергије, док су у првих девет мјесеци 2021. године у износили 9,96%. И поред присутног тренда смањења, дистрибутивни губици виши су од оствареног просјека у Босни и Херцеговини, који су у 2020. години износили 9,13%. У циљу смањења дистрибутивних губитака и њиховог постепеног свођења на ниво просјека у БиХ, а имајући у виду оперативне мјере које Комунално Брчко континуирано спроводи у циљу њиховог смањења, одобравају се губици од 10%, што износи 27.900.000 kWh, а чија је вриједност 2.635.629 KM.

Трошкови преносног система, у складу са Одлуком ДЕРК-а број 04-28-5-333-46/16 од 3. априла 2017. године (“Службени гласник БиХ”, број 28/17) за кориснике дистрибутивног система одређени су на бази јединичних цијена од 0,578 фенинга/kWh за преузету енергију и 1,472 KM/kW за преузету снагу из преносног система, а имајући у виду да је планирано преузимање 279.000.000 kWh енергије и 518.703 kW снаге у 2022. години, они износе 2.376.151 KM.

Трошкови рада независног оператора система, у складу са Одлуком ДЕРК-а број 04-28-5-357-42/20 од 29. децембра 2020. године (“Службени гласник БиХ”, број 1/21) на бази тарифе за рад независног оператора система у износу од 0,0783 фенинга/kWh коју плаћају купци за електричну енергију преузету из преносног система и планираног преузимања 279.000.000 kWh енергије износе 218.457 KM.

Трошкови по основу тарифе за системску услугу (трошкови обезбјеђења резерве снаге за секундарну и терцијарну регулацију и трошкови губитака електричне енергије у преносном систему), у складу са Одлуком о тарифама за системску и помоћне услуге (“Службени гласник БиХ”, број 1/21), обрачунавају се према јединственој тарифи од 0,4789 фенинга/kWh и износе 1.336.131 KM.

Укупан потребан приход (укупни трошкови) за израчун тарифа за услугу дистрибуције електричне енергије у Брчко Дистрикту БиХ износи 13.681.368 KM и састоји се од оперативних и капиталних трошкова дјелатности дистрибуције у износу 7.115.000 KM, трошкова губитака енергије у дистрибутивном систему у износу 2.635.629 KM и пренесених трошкова (услуге преноса електричне енергије, услуге независног оператора система и системске услуге) у износу 3.930.739 KM.

Укупни трошкови дистрибутивног система у Брчко Дистрикту БиХ се, према чл. 26. и 28. Методологије, алоцирају на категорије потрошње корисника дистрибутивног система по тарифним елементима и ставовима. Узимајући у обзир одобрене трошкове за дистрибуцију електричне енергије, те актуелне енергетске величине на подручју којим као оператор дистрибутивног система управља Комунално Брчко, просјечна тарифа за дистрибуцију електричне енергије износи 5,45 фенинга/kWh, што је незнатно мање од просјечне одобрене дистрибутивне цијене у предходном периоду, а која је износила 5,57 фенинга/kWh.

Како су тарифни ставови за дистрибуцију електричне енергије у Брчко Дистрикту БиХ нижи од тарифних ставова осталих оператора дистрибутивног система у Босни и Херцеговини, што је последица релативно малог обима сталних средстава у власништву предузећа и по том основу ниског трошка амортизације, те немогућности власничке укњижбе сталних средстава која се користе за обављање дјелатности дистрибуције, Комисија је одлучила да тарифне ставове за дистрибуцију електричне енергије даље не умањује, задржавајући висину тарифних ставова у достигнутом износу.

Према мишљењу Комисије, предложени тарифни ставови пружају реалну основу Компанији да за дјелатност дистрибуције електричне енергије оствари потребан приход који омогућава несметано функционисање.

На основу напријед изложених становишта Комисије, у оквирима њених дискреционих права да потврди репрезентативност и оправданост свих поднијетих података и тврдњи, да процјењује степен вјероватноће остварења свих прогнозираних трошкова и расхода и да одобрава тарифе уважавајући и конкретне околности у периоду подношења захтјева за одобрење тарифа све до објективизације услова за њихово прецизније одређивање, а користећи овлашћења утврђена Законом о преносу да уређује и питања регулисања дистрибуције електричне енергије купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ, Комисија доноси одлуку као у диспозитиву.

ДЕРК ће континуирано пратити ефекте примјене усвојених тарифа, задржавајући право подешавања тарифних ставова када оцијени да је то потребно.

У складу са чланом 9.2 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини, против ове одлуке може се покренути поступак пред Судом Босне и Херцеговине подношењем тужбе у року од 60 дана од дана пријема.

Број: 04-28-5-264-18/21
15. децембра 2021. године
Тузла

Предсједавајућа Комисије
Бранислава Милекић